

בדברי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה
נמצא בעמוד הבא

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד (שמות כז. כ)

פרש"י וז"ל: זך. בלי שמרים, כמו ששנינו במנחות (פ), מגרגרו בראש הזית וכך נפירוש (משפתי חכמים) לוקט אותן זיתים הגדילים בראש הזית גרגר אחד מכאן וגרגר אחד מכאן לפי שאותן זיתים מבושלים היטב ואין בהם שמרים: כתית. הזיתים היה כותש במכתשת ואינו טוחנן בריחים, כדי שלא יהא בו שמרים, ואחר שהוציא טפה ראשונה, מכניסין לריחים וטוחנן, והשמן השני פסול למנורה וכשר למנחות, שנאמר כתית למאור, ולא כתית למנחות: להעלות נר תמיד. מדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה (שבת כא); תמיד. כל לילה ולילה קרוי תמיד, כמו שאתה אומר עולת תמיד (במדבר כח, ו), ואינה אלא מיום ליום. וכן במנחת חביתין נאמר תמיד (ויקרא, ג, א), ואינה אלא מחציתה בבקר ומחציתה בערב, אבל תמיד האמור בלחם הפנים, משבת לשבת הוא, עכ"ל.

וכתב האור החיים הקדוש וז"ל: ויקחו אליך שמן זית זך ירמוז אל התורה שנמשלה לשמן מה השמן מאיר לעולם כך התורה והם דברי הזוהר שכתבנו בסמוך, ודקדק לומר זך שצריכין לעסוק בתורה לשמה בלי שמרים שהם לקנתר ח"ו או להתגדל וכדומה אלה הם שמריה. ואמר עוד כתית פירוש שצריכין לעסוק בתורה ולכתת גופם וכחם על דרך אומרו (במדבר יד) זאת התורה אדם כי ימות (ברכות ס"ג), עכ"ל.

ועל דרך מה שכתב האור החיים הקדוש בן יש לומר למי שחפץ בבנין תלמידי חכמים הרוצה שיהיו מאירים את העולם, צריך לכתת עצמו וילדיו להוציא שמן זית זך כתית למאור בהרבה עמל ויגיעה ורק אז יזכה שתהא שלהבת עולה מאליה. ועמל ויגיעה אין הכוונה עמל ויגיעת הדרך להיטלטל בין יועצים ופסיכולוגים למיניהם, ולחפש כל מיני קורסים והכשרות להורים, או להשיג את הילדים במוסד חינוכי ואפילו הטוב שבכולם ולהגיד שלום עליך נפשי. אלא צריך לכתת עצמו גופו וכחו מידי יום ביומו בעקביות מתמדת, ובעבודה רצופה ללא רפיון כלל. וזוהו נבין מדוע לא זוכים הרבה לבנים תלמידי חכמים, כי הוא דבר שצריך עמל רב, הטיפה הראשונה מכל זית זית, והוא בגדר מה שאמר רשב"י (סוכה מו): 'ראיתי בני עליה והן מועטיין'.

והרב 'בלי יקר' האריך בדבריו וכתב בסופו בזה"ל: ויש בפרשה זו מוסר אל הטועים, הנותנים החלק המובחר מן ממונם לצורך החומר לאכול ולשתות ויתר תענוגות בני האדם, וכל המלאכה נמבזה ונמס אותה יתן לצורך נר אלדים נשמת אדם כדרך שעשה קין, אלא ילך בדרך הבל שהביא מנחה לה' מבכורות צאנו ומחלביהן כך יתן ראשון למאור לצורך נר אלהים נשמת אדם אשר אורה נצחי כמ"ש להעלות נר תמיד והשני יתן למנחות שהיה מאכל לכהנים ודי רמז בזה למבינים, עכ"ל.

ועל דרך מה שכתב הרב בלי יקר אפשר לכלול בטועים גם אותם אנשים שאומרים לבניהם 'תהיה עם דרך ארץ ותקיים את התורה, זה מה שחשוב'. לא מחדירים בהם רצון עז להיות ת"ח להיות כתית למאור אלא מספיק למנחות.

ואף אותם הרבה אנשים אשר הם אומרים שהם חפצים מאוד שיהיו להם בנים תלמידי חכמים ואף מחזק דבריהם במה שאמר החכם מכל האדם (משלי כז, יא) 'חכם בני ושמח לבני' (שם יא וכן טו, כ) 'בן חכם ישמח אב'. ויותר מזאת רואים הרבה אנשים שמתפללים על בנים תלמידי חכמים בדמעות שליש ועושים סגולות רבות לזה, ולא זוכים לבנים תלמידי חכמים. וכל זאת למה? כי לא מכתתים עצמן ובניהם להיות תלמידי חכמים. ומה שמרבים בתפילה ובסגולות מפני שהדבר יותר קל ולא מצריך תעצמות והתגברויות מצד עצמן. ובפרט שהתפילה היא חיבור לבורא עולם ועונג רב למי ששרוי בה כמובא בספרים וכידוע למנוסים. ונוסף לזאת שיש השואפים שבניהם יהיו תלמידי חכמים לא מפאת רצון הבורא ב"ה גדול ונורא שמו. אלא מפאת נגיעות עצמיות חוסר הנעימות מהסביבה או התפארות לעיני הסביבה, ונמצאת תפילתן שלא לשם שמים א"כ היא עצמה סיבה שלא יזכו לבנים ת"ח.

והרב 'פלא יועץ' (ע' מורא) כתב בזה"ל: כמה מיני מורא נצטיינו, זה יצא ראשונה, מה שאמרה תורה (ויקרא יט, ג) איש אמו ואביו תיראו. וראיתי בני עליה והנם מועטים שיהא להם מורא מאב ואם, אם לא כשהם יראים שיכו במקל על קדקדם, אבל כשהם קצת גדולים, פורקים עול ולא עבדי אחד מני אלף ממאי דמבעי להון למעבד. אוי לבנים מיום הדין, כי בודאי האלקים יביא במשפט על כל. ומי האיש החפץ חיים, יאזר כגבר חלציו, וכל אשר בכחו לעשות מה שמוטל עליו יעשה. וכבר כתבתי לעיל, שראוי לאב למחל לבנים כדי להקל מעליהם ענשם אף שעל כל פנים לא יוכלו מלט מענש לגמרי אם לא בכח תשובה הראויה, כידוע, נקט מיהא פלגא. ועוד אני אומר, שאם אמרו חכמים (יבמות סה) כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע, על אחת כמה וכמה שראוי לאב לזהר שלא להכביד ולצוות על בניו דבר שחושש שמא לא ישמעו לו, ונמצא עובר על לפני עור לא אתן מכשל (ויקרא יט, יד), על דרך שאמרו (מ"ק יח) על המכה בנו גדול, ונמצא גורם צער למעלה על ידי העוון של בנו ומכביד גדפוהי דשכינתא בגלותא כידוע. ולכן כל ערום יעשה בדעת לפי דעתו של בן ולפי מדתו, ויהיה שוקל בפלס וקולע אל השערה ולא יחטיא, עכ"ל.

ויש הנתלים על תחילת דברי חכמים, ר"ל, על מה שאמר הרב פלא יועץ שיש להזהר שלא להכביד ולצוות על בניו דבר שחושש שמא לא ישמעו לו, ועל כן אינם מוכיחים כמעט את בניהם הן מחמת החשש הנ"ל והן מחמת שמעדיפים כביכול חיים קלים. לא לחינם המשיך מיד הרב ואמר ז'לכן כל ערום יעשה בדעת לפי דעתו של בן ולפי מדתו, ויהיה שוקל בפלס וקולע אל השערה ולא יחטיא'. ובדורינו הרבה טועים בשיקולים אלה ואף אלו שמתיעצים לא תמיד מתייעצים עם האנשים הנכונים, ר"ל, חדא עדיף להתייעץ עם מי שמכיר את נפש הילד וסמוך אליו. ועוד יש להתייעץ עם אנשים יראים ושלמים אשר לא חדרה לתודעתם השקפות פסולות (כגון, להתיר לילד לראות דברים שאסרו גדולי הדור וכל כיו"ב והמבין הבין). ויה"ד שזוכה כולנו לבנים מאירים בתורה.

תגברו ממעון הברכות האנשים היקרים במעלות, הצוות החינוכי המלמדים והגנות הייז אשר פועלים רבות ונצורות, למען חינוך התלמידים לילך בדרך האגוה. יהא רעוא שתשרה הברכה בכל פועליהם, ולא תצא תקלה ומכשול ח"ו מתחת ידיהם, וירבה גבולם בתלמידים, גבריאות איתנה ואורך ימים ושנים שמחים ושנים ורעננים.

פניני הלכה

מתוך שו"ת אורן שלחכמים ח"א סי' ע"ה
להרה"ג אורן צדוק שליט"א

כפילת שלום כדרך ענייה למלוה

מלוה שהקדים ברכת שלום ללוה, האם מותר לענות לו בכפילת שלום. ועל דרך זו להשיב על ברכת שלום עליכם – "עליכם שלום וברכה".

פתרונות לפרשת 'תרומה'
אחודה חידה! שמן למאר בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים (שמות כה, ו) וביקרהל איתא (שמות לה, ח) 'ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים'.
הזוכה: ידידיא נהרי.
מי בתמונה: טרם נפתרה!

אזרחי ארצה!
**הם נ' בכללותם
וכ"ה לכשעצמם
וי"ב בשמותם**
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לרפואת הנפש
והגוף לתמר
אפרת בת יחיא
בשכחע"י

א. נאסר וברבי"ב (סי' קפ"ז) משמע שאיסור זה הוא מן התורה אולם רוב הראשונים כתבו שאיסור זה הינו מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וכן דעת חכמ"א (ככל לק"א דין א'), ועינין בספרים העוסקים בדיני ריבית שהאריכו בוה, אין טעם לכפול את הדברים. ללוה להקדים שלום למי שהלווהו, ומקור האיסור הוא בברייתא הובאה בגמ' (בב"ב ע"ה) – "תניא, רבי שמעון בן יוחי אומר: מנין לנושה בחבירו מנה ואינו רגיל להקדים לו שלום, שאסור להקדים לו שלום – תלמוד לומר "נשך כל דבר אשר ישך – אפילו דיבור אסור".
ופסקוהו להלכה הרמב"ם (פ"ה מהל' מלוה ולוה הי"ב) ומרן בשו"ע (סי' ק"ס סעיף י"א) והמדקדק בלשון הברייתא עומד על כך שישנו קושי מסוים בניסוח הדברים, שהמשמעות היוצאת שהתנאי להתיר אם יש רגילות חוזר למלוה, שהרי הוא "הנושה בחבירו". וצריך להיות ההיפך שתנאי זה הינו מצד הלוה, שרק אם הוא רגיל לשאול בשלומו של המלוה מותר לו להקדים לו שלום וכן מבואר הוא בדברי הרמב"ם והשו"ע הנ"ל. ואמנם כבר מצענו לשון רגילות בהקדמת שלום שחוזר כלפי האדם שמכנגד, בגמ' (ברכות ו): "אמר רבי חלבו אמר רב הונא, כל שיועד בחברו שהוא רגיל ליתן לו שלום – יקדים לו שלום, שנאמר: בקש שלום ורדפהו". אולם שם ישנו טעם ליתן שלום ישנו חשש של הכשלה בעוון גזל, כמבואר בהמשך המימרא, "זאם נתן לו ולא החזיר – נקרא גזלן", שנאמר: "גולת העני בבתים". מה שאין כן כאן שתנאי זה חוזר כלפי הלוה בלבד, ועינין סברת הדברים למעלה ד"ה וברדקוק. וצ"ע בניסוח לשון הברייתא, וכן מצאתי בס' תורה תמימה על הפסוק הנ"ל או ק"ה, ועינין בס' דברי סופרים בבב"ל (עמ' כ) מש"כ בזהו.
וברדקוק לשון הברייתא משמע שההקפדה הינה דווקא על הקדמת שלום ולא על המענה לכך, ויש להמתיק בסברת הדברים את החילוק שביניהם. בהקדים שטעם איסור הקדמת שלום, הוא משום שמראה לו בכך על תוספת חשיבות וכבוד ומלבד שהדבר מסתבר מצד עצמו, כן יש לדקדק בדברי הרמב"ם שהוסיף על הנאמר בגמרא "ואין צריך לומר שיקלסו בדברים או ישכים לפתחו". שרוחש לו בעבור הלוואתו. והתחדש בברייתא זו שאף באופן שאין בו ריבוי ממון המלוה, מכל מקום עצם הדבר שמהנהו הרי זה אסור משום ריבית דברים. ועל כן במקום שהיה רגיל בהקדמת שלום קודם ההלוואה אף אם נאמר שהוא מפאת שהיה רוחש לו תמיד כבוד, (או שדרכו של הלוה לשאול בשלומו של כל אחד ואחד אף שאינו מכירו, ואם כן מן הסתם היה דורש גם בשלומו של המלוה מבלעדי ההלוואה) לא נאסר הדבר אף כשהלווהו. שהרי מוכח שלא מחמת ההלוואה מקדים לו שלום, על דרך שכתב הש"ך (סי' ק"ס סקי"ג). ונמצא שלא התווסף כלום מחמת ההלוואה.

ועל פי יסוד זה יתבאר היטב היתר מענה לשאלת שלום, כיוון שהדרך והרגילות בין בני אדם להשיב על שאלת שלום למי שהקדים בכך ואף למי שאינו מכירו. אם כן אין חידוש במה שמישיבו כדי שנאמר שמחמת ההלוואה עושה כן אלא הרי זה נכנס תחת גדר של "רגיל" המבואר בברייתא הנ"ל שמותר, שהרי גם מבלעדי ההלוואה היה עושה כן.

ועל דרך זו יש להוסיף ולומר שאף במקום שלא היו רגילים בשאלת שלום קודם ההלוואה מחמת שלא הכירו זה את זה, ורק מחמת ההלוואה נוצרה היכרות ביניהם, מסתבר שהיא מותר בשאלת שלום, שהרי גם בלא ההלוואה אם היה מכירו היה שואל בשלומו אם כן גם כעת שהזדמן לו והכירו מותר לו לשאול בשלומו, וזאת בתנאי שאכן כך הוא הדבר שכל אדם שהוא מכירו שואל בשלומו.

ב. והאופן בו מתבטאת הקדמת שלום הוא כפשוטו, והיינו במה שמשתדל להמציא עצמו לפניו ולדרוש בשלומו. כגון שהולכים שניהם בדרך אחת ומשתדל הלוה להיות הראשון לדרוש בשלומו. וכן במקום שהמלוה לא שם לב שהלוה הולך עמו בדרך, והלוה מפנה את תשומת ליבו ודורש בשלומו. אולם כאשר אין הדבר כן אלא שאלת השלום הינה בדרך שני אנשים המכירים זה את זה הנפגשים בדרך מותר הדבר, דהוי בדרך הרגיל וכדבר האמור.

וישנו אופן יותר חמור מהקדמת שלום, והוא ב"משכים לפתחו" לדרוש בשלומו, וכמו שהוסיף רבינו הרמב"ם על דברי הגמ' הנ"ל מדנפשיה ונקט לה בדרך אין צריך לומר, וז"ל "ואין צריך לומר שיקלסו בדברים או ישכים לפתחו". ובגדר הדבר מצענו בשו"ע (ארי"ח סי' פ"ט סעיף ב') שני אופנים במשכים לפתחו. א' כפשוטו – מקדים לפתח חבירו ליתן לו שלום. ב' הוצרך לילך לראות איזה עסק. (דרגה יותר פחותה, ומתבטא שאע"פ שנאסר באופן זה בשאלת שלום קודם תפילה, מ"מ הותר באמירת צפרא דמרי טב). ובאר משנ"ב (שם סקי"ב) אופן זה בשם מג"א, שהוצרך ללכת דרך חצירו של חבירו בראית איזה עסק, ואגב זה הולך לפתחו. וממילא האופן שאינו מוגדר כמשכים לפתחו הוא כשפוגשו בדרך או פוגעו בשוק, ועינין שם.

ג. ובגוף השאלה בה פתחנו נראה לומר בפשיטות על דרך ההקדמה הנ"ל, שכיוון שהדרך במענה לשאלת שלום הוא לכפול פעמיים את תיבת שלום, אם כן ה"ז בכלל דרך הרגילות ושרי. ומבואר בחידושי מהרש"א (עמ"ס ברכות דף ו'), שזוהי הדרך לענות לשאלת שלום, וכן מצאתי בס' באר שבע הובא בכנה"ג (כללי הפסקה בכללים נפרדים או כ"א) שכתב – "יש בני אדם שכופלים שלום לחבריהם, ומשיבים שלום עליך שלום", ולגבי מש"כ כנה"ג שם על זה – "ולי נראה שאין צורך לזה אלא לתלמידי חכמים שנדמו למלאכים כדמשמע בפ"ב דברכות" ע"כ, אין בזה לאוכחי שאינו מנהג ענייה, אלא סבירא ליה שהוא ללא צורך אלא רק לת"ח.

והעולה מכל האמור מספר דינים שהתבארו אגב בירור הדברים.

א. אסור ללוה להקדים ולשאול בשלומו של המלוה אם לא היה רגיל בכך קודם לכן או שאין דרכו של הלוה לשאול בשלומו אדם שאינו מכירו.
ב. אם לא הכיר את המלוה קודם ההלוואה אולם דרכו תמיד לדרוש בשלומו כל מי שהוא מכיר מותר לו גם כעת לשאול בשלומו המלוה שלא הכירו קודם ההלוואה שהרי כעת מכירו, ורגיל הוא לשאול בשלומו של כל אדם שהוא מכיר.

ג. איסור ההקדמה הוא רק כאשר מציא את עצמו לפני המלוה אולם אם נפגשים זה עם זה דרך הילוכם אין בכך גדר הקדמה, ועל כן אם יאמר לו שלום מותר להשיב לו שלום.

ד. לענות על שאלת שלום של המלוה ואפילו לכפול את הענייה פעמים אם זו הדרך בכך, הרי זה מותר. וכן מותר להשיב לשאלת "שלום עליכם" – "עליכם שלום וברכה", בדרך הרגיל תמיד. אלא שצריך האדם להיות כנה עם עצמו, האם רגילותו בכפילת ענייה הינה כלפי כל אדם וממילא זהו גדר רגיל ודרכו בכך שמותר או שמא רק לאנשים חשובים המוערכים אצלו, שאז אם לא היה המלוה בכללם ה"ז אסור בענייה זו.

ה. ויש לידע שאיסור ריבית דברים בכללותו הינו רק בזמן ההלוואה כמו שמדויק מדברי הרמב"ם (פ"ה ממלו"ל הי"ב) ושו"ע (סי' ק"ס סעיף י') ואין איסור קודם שהלווה או אחר שהחזיר את ההלוואה.

<p>לזש"ק תומר ישראל בן יעקב ואודליה בת מנשה</p>	<p>לעילוי נשמת מרדכי בן דוד אוחנה ז"ל תנצב"ה</p>	<p>לעילוי נשמת מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל מרא דאתרא דאליכין, תנצב"ה</p>
---	--	--

ואתה תצוה את בני ישראל (וכו') [ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד] (שמות כז. כ)

יש לדעת למה הוצרך כאן גבי שמן המנורה, לומר ואתה תצוה. והיה לו לומר כמו שאר הדברות, דבר אל בני ישראל, או צו את בני ישראל. ועוד, למה אמר ויקחו אליך, והלא המצוה הזאת מוטלת על אהרן ובניו, וכמו שאמר אחר זה יערך אתו אהרן ובניו, ועוד כמה דקדוקים, ומתוך התירוץ יובנו: ואפשר לתרץ על פי מה שכתב הרב מעשה רוקח במסכת כריתות, זה לשונו בקיצור, שהקטרת מכפרת על ל"ו כריתות. ובודאי כשנתרבו חייבי כריתות בעולם, אז בא מגפה רחמנא ליצילן בעולם. לכך הקטרת מכפרת ומבטל אותה. וגם ידוע שקטרת נרות כחרא אולין, כמבואר בכתוב בהשיבו את הנרות יקטירנה. ובין בערב ובין בבקר, היו שתי מצות אלו זו אחר זו. לכן גם נרות עולה כרת לו, שגם מצוה זו מכפרת על ל"ו כריתות. ולעיל מזה כתב, ששבע תיבות סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה, תמצא כמנין מכפר ל"ו כריתות, עם שלושה כוללים, עד כאן לשונו: עוד נקדים מה שכתב הרב משפט צדק, זה לשונו בקיצור, נר הדלוק לדבר מצוה, נמשך בו קדושה עליונה, ומעורר למעלה הדלקת בוצינין וכו', ומגרש הסטרא אחרא. על כן ידליק במקום שמתפלל. נר דלוק, בגימטריא השכינה. על כן הירא את דבר השם יתברך, יאחזו במצוה זו, הן בבית הכנסת ערב ובוקר, והן בשבתות וימים טובים. ואחד המרבה (ואחד הממעיט), ובלבד שיכוין לבו לשמים, עד כאן. נמצא דמה שפועלת ומכפרת הקטרת, פועלים נרות שלמצוה, וכחרא שריין. ומה שמכפר זה, מכפר זה. ומה זה מגרש הסטרא אחרא, כך זה מגרש הסטרא אחרא:

ונודע שהכרת הוא שנפש העובר עבירה נפרדת ונבדלת מכלל נפשות ישראל ונאבדת, כמו שאמר הכתוב ונכרתה הנפש ההיא מישראל. וכשחוזר בתשובה ומתקן נפשו מן הכרת, חוזרת נפשו להתחבר עם נפשות ישראל. וזה על ידי התשובה והמעשים טובים שעושה: עוד נודע, שנשמת משה הוא כללות נשמת ישראל, כמו שאמרו אשה אחת ילדי ששים רבוא. וברבה פרשת חקת, משה הוא ישראל, וישראל הוא משה, עד כאן. נמצא כי כל אחד ומישראל, יש לו חלק בנפש משה, שהוא כלול מכל ישראל. ומה הטעם לא יכול משה לישא בת ישראל, דכל אחת נחשבת כבתו. כך כתב אור תורה בשם דרוש שמואל.

ונמצא שכשתבדל נפש אחת מישראל, נבדלה גם כן מן הכלל, שהוא משה רבינו עליו השלום, חס ושלום מגיע הפגם למשה. וכשמתקן האיש הישראלי חטאו ונפטר מהכרת, גם הכלל נשלם, ולא יהיה בו עוד פגם חס ושלום: מעתה נבוא אל ביאור הכתוב בדרך רמו. ואתה תצוה, מלשון צוותא, לצוות לזה, שהוא לשון חיבור ודיבוק. כלומר, על ידי שתודיע את בני ישראל בסגולת מצות הנרות שלמצוה, שהיא מכפרת, ומחזרת הנשמות הנפרדות בעון הכרת מכלל בני ישראל, להיתקן ולהתדבק בשרשה עם שאר נשמות ישראל, אז יהיו כל ישראל חיבור אחד, ולא יהיה בהם חס ושלום חסרון ופגם:

ואמר ויקחו אליך, רוצה לומר שהדבר נוגע אליך, שיהיה אף הכלל שלם. כי כשיהיה חס ושלום חסרון ופגם בפרט, מגיע החסרון לכלל. כמו שמצינו כשעשו ישראל את העגל והתנצלו עֲדָיִם, נסתלקו ממש רבינו עליו השלום, אלף נהורין, כמו שאמרו בזה, יעויין שם. וכשישתלם הפרט, גם הכלל ישתלם ולא יהיה בו חסרון, ויהיו הכל חיבור אחד בפרט ובכלל. וזהו ויקחו אליך, כאילו אמר ויקחו אליך, בקמץ תחת הקו"ף: וזה יהיה על ידי מצות הנרות, המכפרת על הכרת, ומגרשת הסטרא אחרא בקטרת. ועל ידי זה יהיה ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. וזה נרמז במה שאמר שמן זית זך [כתית למאור]. שתיבת שמן גימטריא השכינה. וגם זית כינוי ליסוד כשמעורר להשפיע זרע קודש במלכות, כמו שכתב הרמ"ק בשער הכינויים. עוד כתב, גם כתית למאור, גימטריא תפארת הוי"ה. כי כינוי מאור בתפארת ומלכות. הרי שנרמזו ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. ואמר להעלות נר תמיד, גימטריא ה"ן תיקו"ן הברי"ת:

מכל מה שכתבנו למדנו, שעל ידי הדלקת נר מצוה בשמן, נעשה ייחוד למעלה. ואז נשפע שפע קדושה ונפטר מהכרת. ורחמנא ליבא בעי, אם הוא לשם שמים:

ועל פי זה, אפשר לתת טעם למה שנהגו קדמונינו ואנו אחריהן, שאין מוכרין כל מצוה של בית הכנסת אלא בשמן למאור, ולא במעות והזכרת דמים. כי שמן רומז לחכמה, ובית הכנסת היא סוד חכמה תתאה, מלכות בית דוד. ואבא יסד ברתא. וצריכים אנו להמשיך השפע מחכמה עילאה לחכמה תתאה. וכתב הרמ"ק ז"ל, דשמן למאור, כאשר תקבל מהתפארת שהוא המאור הגדול, שממנו מאירה השכינה, שהיא שם ב"ן, סוד בית הכנסת, עד כאן. ולרמוז זה, נהגו שלא למכור אלא בשמן לבית הכנסת:

מהליכות אבותינו

והאיש הירא והחרד במעשיו לשם שמים, יאחז דרך מנהג הקדמונים, ולא יקל במנהגותיהם, כי שיחתם תלמוד, וכוונתם רצויה, על דרך בכל דרכיך דעהו. לא כמו שפשטה המספחת בדור הזה, ברבים המתחכמים בעיניהם ובפני המון עמי הארץ, שאם ימצאו באיזה ספר מדבר כפי מנהגם איזה קולא או חומרא שלא כמנהג אבותינו הקדמונים, תולה בוקי סריקי באבותיו, שלא הבינו בדברי חכמינו ז"ל וטועים היו. ואין להאריך בדברים כאלו. לפיכך צריך הקונה מצוה בבית הכנסת, להיות בשמן, לכוונה זו לשם שמים:

(זמן טובי למהר"י בדיחי זצ"ל)

לעילוי נשמת דוד בן מיכאל חננה ז"ל תנצב"ה

להצלחת כל תורמי התלמוד תורה יחיבטושב"נ

בדרכיהם אתהלך....

לא מספיק להשיב את הגזילה

פעם כאשר היה נודד הרב אברהם רדאעי באחד הכפרים בעד פרנסה, באחד הימים, הרגיש בחלשות של תחלת מחלה, וירא לנפשו ויקם וישא את רגליו ללכת לבוא הביתה אל המשפחה. ויהי כאשר עשה שני שלישי הדרך בכוחותיו ההולכים ונחלשים, והנה לפניו עוד הר שצריך לעלותו ואח"כ לרדת וללכת עוד כברת ארץ אל המקום אשר שם ביתו. ישב לפוש קצת בתחתית ההר והוא מחשב על מה שנשאר לו מן הדרך, ואיך יבהלו אנשי ביתו לקראתו, ולא עוד אלא שהוא מגיע בידים ריקניות כי עוד לא הספיק לעבוד עבודתו ולקבל משכורתו.

בטרם כלה לדבר אל לבו, עלה ברעיונו לנטות מדרכו ולנוח קצת ע"י בריכת המים הנמצאת שם וליטול ידיו לאכול משהו, ולהשען באלד"י יעקב ולעלות ההר בשארית כחותיו, ויעש כן ויט אל בריכת המים.

עד שהוא סוקר בעיניו איפוא לנוח, ולפתע והנה מול עיניו צרור כסף מונח לארץ, ויפן כה וכה וירא כי אין איש, לקח אותו ויטמנהו בחיקו ויסע לדרכו ויעל ההרה מקפץ ומדלג כאיל, כי שמחת המציאה הזרימה בו כח כמ"ש ושמועה טובה תדשן עצם. לצרור הכסף הזה ודאי דין אבידת הגוי מותרת כי העוברים שם רובם ככולם גוים. וכמה גדול הנס הזה אשר כסה על כל דאגות לבו, וגם נס שהיה בכסף די כלכלתו עד שהביא ממחלתו.

(זכור צדיק עמי מא)

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל, דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל, יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

משוכנס אדר מרבים בשמחה... בהפסקות ושמעים נגוני שירה והתלמידים מרקדים בשמחה של מצוה

חכמי תימן

הרב **אברהם ב"ר סמעה שרעבי זצ"ל** אמו היתה בתו של הרה"ג אהרן הכהן זצ"ל. עוד בהיותו בתימן התאבק בעפר רגלי חכמים ועסק בעזרה לזולת וגידל יתומים בביתו ודאג לחינוכם. כשעלה ארצה על אף שנתקל בקשיי קליטה ופרנסה, סרב בכל התוקף להחזיק פ"ח של מפלגה חילונית. באחת הפעמים שהופיע אחד מיוצאי תימן לשכנע אנשים לזאת קם וזעק כנגד הנואם 'הלא תבוש ותכלם לבייש אבותיך ואבות אבותיך בכך שאתה מסית ומדיח את הקהלה, הנואם עזב את המקום בכובשת פנים. על אף שנלחמו בו לא חת והקים בביתו בית ספר דתי וקירב ילדים לתורה והיראה. ומשם שלחם לישיבות הקדושות. אף החזון איש תמכו ועודדו. טרח ועמל להקמת בית הכנסת ומקוה טהרה בשכונתו.

נפטר י"ד
סיון
ה'תשמ"א

"כסא דנזמטא"

נשגד קמי ידידנו התורם היקר
ה"ה **רפאל מנצור** הי"ו
ולכל בני ביתו בהסתלקות אבי המשפחה
חיים בן סאלם מנצור ז"ל
אינש דמעלי
אינש ישר וידיא אלד"ם,
מאנשי דור ראשונים
דור ישרים הקים התומכים בתשב"ד,
השומרים מסורת בת אלפי שנים
תעמוד לו זכותו הרבה,
ובגן ערן נלפשו תהיה מנוחה
את בניו ובני ביתו המב"ה ינחם,
ובתוך אבלי ציון עליהם ירחם,
לימוד תשב"ד השנה יוקף לזכותו,
ויהיו עילוי גדול מאד לנושמתו
כואבים יחדיו את כאב המשפחה
הנהלת וצוות תלמוד תורה
'עמרת חיים' וכל התלמידים

התודה...

הברכה...

לאגות היקרים והנעלים, אשר
מלבד שבעיהם את התלמוד תורה
מפארים, עסף לזאת עושים רבות
למען רווחת התלמידים,
ה"ה **אחרון שמחי** הי"ו
ה"ה **טל שיאחי** הי"ו
יהא רעוא מן קדם מריה שמיא,
שייפן אליהם ברחמים,
וימלא כל משאלות לבם ממרומים,
ויגדל בגיהם לתורה למצוות
לחופה ולמעשים טובים,
ויהיו תלמידי חכמים גדולים
שומרים מסורת אבותינו הקדושים
והטהורים, מתוך אורך ימים ושנים
דשנים ורעננים, אכ"ר.

גני ילדים / תלמוד תורה

"עטרת חיים"

ע"ש המהר"י"ן ורבוה"ק זצוק"ל
לבני תורה ק"ק תימן - אלעד

רח' הרא"ש 2 טל: 03-9097022
בנשיאות ובהכוונת מרן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
בראשות הרב אליהו נהרי שליט"א

זה הזמן להוסיף בקדושה, בתורה וביראת שמים טהורה וצרופה,
עם שמירת מסורת אבותינו הקדושים.

הודעה בדבר רישום לשנת הלימודים תש"פ

הננו להודיע לציבור בני תורה כי נפתחה ההרשמה

לשנה"ל תש"פ הבעל"ט

לגני הילדים גילאי 3-4-5

לכיתות התלמוד תורה

לרישום:

יש להגיע למזכירות הת"ת רח' הרא"ש 2, או להתקשר לטל: 03-9097022

אין בהרשמה התחייבות לקבלת התלמיד | קבלת התלמיד מותנית באישור ועדת הקבלה

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
Nahari@enativ.com